

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

Udostępnienie i promocja lasów bieszczadzkich na przykładzie LKP „Lasy Bieszczadzkie”

Rogów, 13 listopad 2013

W dniu 29 listopada 2011r. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych podpisał zarządzenie nr 63 w sprawie utworzenia Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Bieszczadzkie” .

Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Bieszczadzkie” położony jest na terenie RDLP w Krośnie, obejmuje następujące obszary:

- Nadleśnictwa Stuposiany, obręb leśny Stuposiany o pow. 9 445 ha;
- Nadleśnictwa Lutowska obręb leśny Dwernik o pow. 6 814 ha;
- Nadleśnictwa Cisna obręb leśny Wetlina o pow. 7 975 ha;

łączna powierzchnia LKP wynosi 24 234 ha.

- Obraz terenu obecnego LKP na przełomie lat zmieniał się diametralnie;
- W latach 1939 były to w znacznej części tereny rolnicze, o stosunkowo dużym zaludnieniu powyżej 200 osób na 1 km² ;
- W latach 1939-1944 pod okupacją niemiecką;
- Po 1944 roku teren nękany działaniami nacjonalistów ukraińskich;
- W wyniku wysiedleń w ramach akcji „Wisła” w 1947r. stał się obszarem bezludnym;

- Ludność zamieszkująca opisywane tereny zajmowała się głównie rolnictwem a w szczególności hodowlą bydła i owiec. Wynikało to z ukształtowania terenu i specyficznego mikro klimatu. Bydło wypasano nawet w najwyższych partiach połonin. Lesistość wówczas wynosiła 40%.

- Tereny leśne przed utworzeniem Nadleśnictw były własnością większych majątków i Spółek Leśnych.
- Drzewostany były mocno wyeksploatowane gospodarką nastawioną na zaspokojenie potrzeb właścicieli i pobór masy dla doraźnego zysku.
- W drzewostanach gospodarowano zrębami zupełnymi z pozostawieniem nasienników.
- Spółki zalesiały duże powierzchnie gruntów porolnych świerkiem, licząc na szybki zysk.

- Cały teren pocięty był siecią torowisk kolejek wąskotorowych;
- Pozyskane drewno transportowano nimi do tartaków położonych w dolinie „Górnego Sanu” i fabryki mebli giętych. Przetworzony surowiec wywożono z tego terenu koleją Lwów-Wiedeń.

- Po wojnie granicę Polski ustalono na Sanie, co odcięło teren Nadleśnictwa od infrastruktury transportowej i cywilizacji. Z tego powodu można powiedzieć, że tereny te od roku 1947 aż do 1975 objęte były „ochroną ścisłą”.
- Wprowadzenie przymusowej „ochrony ścisłej” poniosło za sobą następujące konsekwencje:
 - Sukcesja naturalna zajmowała tereny rolnicze
 - Nie były wykonywane żadne zabiegi pielęgnacyjne w młodych drzewostanach, powstałych na wyeksploatowanych zrębach oraz gruntach porolnych zalesionych świerkiem.
 - Nie usuwano posuszu
 - Z powodu braku porządkowania sanitarnego lasu, drzewostany świerkowe leśnictw Sianki i Sokoliki opanował kornik drukarz, do poziomu gradacyjnego.

- W roku 1963 i 1964 do powstałej w Nadleśnictwie Stuposiany zagrody adaptacyjnej przywieziono pierwsze żubry, które miały dać początek populacji Bieszczadzkiej;

- Od połowy lat 60-tych toczyły się prace nad odbudową populacji jelenia karpackiego;

- W 1975r. Na terenie Nadleśnictwa Stuposiany powstał Ośrodek Łowiecki URM rozpoczynając kolejny trudny okres dla lasów tego terenu. Nadmierne stany zwierzyny powodowały ogromne szkody w uprawach i młodnikach.

Celem ustanowienia leśnych kompleksów promocyjnych jest:

- wszechstronne rozpoznanie stanu biocenozy leśnej na ich obszarze i warunków jej bytowania oraz trendów zachodzących w nich zmian;
- trwałe zachowanie lub odtwarzanie naturalnych walorów lasu metodami racjonalnej gospodarki leśnej prowadzonej na podstawach ekologicznych;
- integrowanie celów trwałej gospodarki leśnej i aktywnej ochrony przyrody; promowanie wielofunkcyjnej i zrównoważonej gospodarki leśnej przy wykorzystaniu wsparcia finansowego ze środków krajowych i zagranicznych;
- prowadzenie prac badawczych i doświadczalnictwa leśnego w celu wyciągnięcia wniosków dotyczących możliwości i warunków upowszechniania zasad ekorozwoju na całym obszarze działania Lasów Państwowych;
- prowadzenie szkoleń Służby Leśnej;
- edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie problematyki leśnej w oparciu o obiekty edukacji jak: ośrodki edukacji leśnej, izby leśne, ścieżki przyrodnicze, zielone klasy.

W przypadku LKP „Lasy Bieszczadzkie” celem zasadniczym jest edukacja społeczeństwa, przez którą możemy zmienić nastawienie ludzi do naszej pracy, przede wszystkim do wielofunkcyjnej, zrównoważonej gospodarki leśnej. LKP powstał na terenach o niezwykle bogatej faunie, florze i historii stąd idea propagowanie aktywnych form ochrony przyrody oraz opracowanie wzorcowego planu udostępnienia obszarów cennych przyrodniczo dla ruchu turystycznego. Teren LKP to swoista pomoc dydaktyczna, dzięki której można porównać skutki ścisłej ochrony przyrody z ochroną czynną.

Ochrona ścisła

Ochrona czynna

Cele działalności LKP realizujemy poprzez:

- Orowadzanie wycieczek;
- Prelekcje i referaty;
- Udostępnianie ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych;
- Wycieczki z leśnikiem na pozycje prac leśnych;
- Organizację imprez (np. Dzień Żubra w Lutowiskach);
- Uczestnictwo w programach zewnętrznych wspólnie z Samorządami oraz lokalnymi instytucjami pozarządowymi.
- Rozprowadzanie materiałów promocyjnych (mapy, foldery, broszury).

Infrastruktura przy pomocy której realizujemy cele LKP:
W roku 2012 powstała na terenie N-ctwa Stuposiany zagroda żubrza

Na terenie trzech
obrębów leśnych
tworzących LKP
udostępniono 11
ścieżek przyrodniczych:

- N-ctwo Stuposiany: Jodła, Krutyjówka, Brenzberg, Stare Procisne, Wokół Mucznego.
- N-ctwo Lutowiska: Hylaty, Przez bieszczadzki las, Dwernik-Procisne, Dwernik-Kamień.
- N-ctwo Cisna: Sine Wiry, Przy oczku wodnym.

Urządzono 6 parkingów leśnych:

Na terenie LKP
istnieje 136 km
ścieżek rowerowych
oraz 114 km szlaków
konnych.

W 2013 roku Pan Dyrektor Generalny zaakceptował wniosek Nadleśnictwa Stuposiany o przyznanie środków z funduszu leśnego na utworzenie Centrum Promocji Leśnictwa Bieszczadzkiego w Muczynym. Obiekt ten powstaje w wyniku modernizacji dawnego hotelu robotniczego i będzie siedzibą LKP. W 2015 roku do użytku zostanie oddane centrum z muzeum, salą konferencyjną, częścią gastronomiczną i noclegową.

Aby dobrze realizować założone cele musimy prowadzić edukację wielodniową. Wynika to z bogactwa kulturalnego i przyrodniczego jak również ukształtowania terenu i odległości pomiędzy poszczególnymi obiektami LKP.

Dzięki dotychczasowym działaniom promocyjnym zagrodę pokazową w Muczny odwiedziło 100 000 osób. Teren LKP odwiedziło 59 wycieczek szkolnych (1450 osób) oraz 60 grup zorganizowanych osób dorosłych;

Obserwujemy ogromne zainteresowanie naszą działalnością edukacyjno-przyrodniczą. Wynika to z ogromnej niewiedzy społeczeństwa:

- Czym jest wielofunkcyjna zrównoważona gospodarka leśna;
- Co my leśnicy robimy dla dobra przyrody i że robimy to w ramach swoich obowiązków nie czerpiąc dodatkowych korzyści finansowych;
- przed leśnikami nie trzeba chronić lasu (przyrody);
- my leśnicy nie jesteśmy „siekierogłowi”, czego przykładem są piękne, zdrowe, dobrze prowadzone drzewostany których zazdroszczą nam inne kraje .

Pomimo tak krótkiego czasu wiele obiektów już powstało, inne będą modernizowane. Proces ten musi być ciągły. Planujemy uintensywnienie odwiedzania naszego LKP w okresie zimowym. Bieszczady nie będą udostępniane dla narciarstwa zjazdowego, natomiast badania naukowe potwierdzają występowanie optymalnych warunków dla narciarstwa biegowego. Utworzymy szereg tras narciarskich na ścieżkach przyrodniczych. Działalność ta spowoduje uaktywnienie ruchu turystycznego zimą co przełoży się na ożywienie gospodarcze całego regionu.

Serdecznie zapraszamy do LKP „Lasy Bieszczadzkie”

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

Nadleśnictwo Stuposiany
Stuposiany 4, 38-713 Lutowiska.
stuposiany@krosno.lasy.gov.pl
tel. +48 13 461 00 10,
fax +48 13 461 01 71

www.lasy.gov.pl